

СЕКРЕТАРІАТ
УПОВНОВАЖЕНОГО
ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
З ПРАВ ЛЮДИНИ

SECRETARIAT
OF THE UKRAINIAN
PARLIAMENT COMMISSIONER
FOR HUMAN RIGHTS

вул. Інститутська, 21/8
01008, м. Київ, Україна

Tel.: (+380 44) 253 2203
Fax.: (+380 44) 226 3427
E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua
[http:// www.ombudsman.gov.ua](http://www.ombudsman.gov.ua)

21/8, Instytutska str.
Kyiv, 01008, Ukraine

№ 17/0-327235.18-1/HD-184

« 02 » ЖОВТНЯ 20 18 р.

Народному депутату України

Матвійчуку Е.Л.

Шановний Едуарде Леонідовичу!

На Ваш депутатський запит від 18.09.2018 № 05-02/9/136, оголошений на засіданні Верховної Ради України 21 вересня 2018 року, повідомляємо, що заявників поінформовано у листах, копії яких додаються.

Додаток на 4 арк. в 1 прим.

**З повагою
Керівник Секретаріату**

Л. Левшун

ПРЕДСТАВНИК
УПОВНОВАЖЕНОГО
ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
З ПРАВ ЛЮДИНИ

REPRESENTATIVE
OF THE UKRAINIAN
PARLIAMENT COMMISSIONER
FOR HUMAN RIGHTS

вул. Інститутська, 21/8
01008, м. Київ, Україна

Tel.: (+380 44) 253 2203
Fax.: (+380 44) 226 3427
E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua
[http:// www.ombudsman.gov.ua](http://www.ombudsman.gov.ua)

21/8, Instytutska str.
Kyiv, 01008, Ukraine

№ 252/9-327235-18-2/УД-184

« 02 » 10 2018 р.

Шановний Михайле Миколайовичу!

Ваше звернення до народного депутата України Матвійчука Е.Л. щодо відмови у зв'язку з релігійними переконаннями від внесення відомостей до Єдиного державного демографічного реєстру, отримання паспорта громадянина України у формі картки, що містить безконтактний електронний пристрій, що надійшло до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, розглянуто.

Повідомляємо, що відповідно до статті 21 Закону України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус», кожен громадянин України, який досяг чотирнадцятирічного віку, зобов'язаний отримати паспорт громадянина України. Цією ж статтею визначено, що паспорт громадянина України виготовляється у формі картки, що містить безконтактний електронний носій.

Інших альтернативних форм виготовлення паспорта громадянина України на сьогодні законодавством не передбачено.

При цьому, відповідно до пункту першого Перехідних положень Закону, документи, що посвідчують особу, підтверджують громадянство України чи спеціальний статус особи, видані до дня набрання чинності цим Законом, є чинними до закінчення строку їх дії та не підлягають обов'язковій заміні.

Також, звертаємо увагу, що відповідно до частини четвертої статті 13 вказаного Закону особам гарантується право на відмову від внесення відцифрованих відбитків пальців рук до безконтактного електронного носія, що міститься у паспорті громадянина України. Таке право реалізується шляхом подання заяви відповідному уповноваженому суб'єкту про внесення або відмову від внесення відцифрованих відбитків пальців рук особи до безконтактного електронного носія.

Крім того, статтею 35 Конституції України гарантовано право людини на свободу світогляду і віросповідання. Водночас, зазначеною статтею Конституції

України встановлено, що ніхто не може бути звільнений від своїх обов'язків перед державою або відмовитися від виконання законів за мотивами релігійних переконань.

Таким чином, право сповідувати релігію, яке включає в себе право мати або дотримуватись певних релігійних переконань, є природним правом особи, яке не може бути обмежене за жодних умов. Проте, право діяти відповідно до релігійних переконань може бути обмежене за певних умов, визначених законодавством, (частина друга статті 35 Конституції України, частина третя статті 18 Міжнародного пакту про громадянські та політичні права, частина друга статті 9 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод).

Отже, норми законодавства, які передбачають застосування сучасних стандартів ідентифікації та збору даних про особу в цілях реалізації державної політики у різних сферах, не можуть розглядатися, як такі, що безпосередньо пов'язані з реалізацією права на свободу віросповідання, а отже не обмежують такого права.

У той же час зазначаю, що на офіційному сайті Верховного Суду України розміщено інформацію про те, що 19.09.2018 Велика Палата Верховного Суду, розглядаючи справу № 806/3265/17, захистила право особи, передбачене статтею 32 Конституції України, якою, зокрема, закріплено заборону збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про особу без її згоди, крім законом визначених випадків.

Позивачка звернулася до суду з позовом, заперечуючи проти виготовлення паспорта громадянина України у формі картки з безконтактним електронним носієм, який міститиме її персональні дані.

Судді Великої Палати Верховного Суду розглянули апеляційні скарги осіб на рішення Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду від 26.03.2018 року у зразковій справі за позовом до Коростенського районного відділу Управління Державної міграційної служби України в Житомирській області, Управління Державної міграційної служби України в Житомирській області про визнання протиправною бездіяльності та зобов'язання вчинити певні дії.

Велика Палата Верховного Суду ухвалила постанову у справі, частково задовольнивши позовні вимоги та зобов'язавши Коростенський районний відділ Управління Державної міграційної служби України в Житомирській області оформити та видати позивачці паспорт громадянина України у формі книжечки відповідно до Положення про паспорт громадянина України, затвердженого постановою Верховної Ради України від 26.06.1992 № 2503-ХІІ.

Враховуючи зазначене підстави для вжиття заходів реагування відсутні.

З повагою
Представник Уповноваженого з
питань партнерства з інститутами
громадянського суспільства

А. Мамалига

ПРЕДСТАВНИК
УПОВНОВАЖЕНОГО
ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
З ПРАВ ЛЮДИНИ

REPRESENTATIVE
OF THE UKRAINIAN
PARLIAMENT COMMISSIONER
FOR HUMAN RIGHTS

вул. Інститутська, 21/8
01008, м. Київ, Україна

Tel.: (+380 44) 253 2203
Fax: (+380 44) 226 3427
E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua
[http:// www.ombudsman.gov.ua](http://www.ombudsman.gov.ua)

21/8, Instytutska str.
Kyiv, 01008, Ukraine

№ 25.2/9-327235-18-3/ND-184

« 02 » 10 20 18 р.

Шановний Вікторе Вадимовичу!

Ваше звернення до народного депутата України Матвійчука Е.Л. щодо відмови у зв'язку з релігійними переконаннями від внесення відомостей до Єдиного державного демографічного реєстру, отримання паспорта громадянина України у формі картки, що містить безконтактний електронний пристрій, що надійшло до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, розглянуто.

Повідомляємо, що відповідно до статті 21 Закону України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус», кожен громадянин України, який досяг чотирнадцятирічного віку, зобов'язаний отримати паспорт громадянина України. Цією ж статтею визначено, що паспорт громадянина України виготовляється у формі картки, що містить безконтактний електронний носій.

Інших альтернативних форм виготовлення паспорта громадянина України на сьогодні законодавством не передбачено.

При цьому, відповідно до пункту першого Перехідних положень Закону, документи, що посвідчують особу, підтверджують громадянство України чи спеціальний статус особи, видані до дня набрання чинності цим Законом, є чинними до закінчення строку їх дії та не підлягають обов'язковій заміні.

Також, звертаємо увагу, що відповідно до частини четвертої статті 13 вказаного Закону особам гарантується право на відмову від внесення від цифрованих відбитків пальців рук до безконтактного електронного носія, що міститься у паспорті громадянина України. Таке право реалізується шляхом подання заяви відповідному уповноваженому суб'єкту про внесення або відмову від внесення від цифрованих відбитків пальців рук особи до безконтактного електронного носія.

Крім того, статтею 35 Конституції України гарантовано право людини на свободу світогляду і віросповідання. Водночас, зазначеною статтею Конституції України встановлено, що ніхто не може бути звільнений від своїх обов'язків перед

державою або відмовитися від виконання законів за мотивами релігійних переконань.

Таким чином, право сповідувати релігію, яке включає в себе право мати або дотримуватись певних релігійних переконань, є природним правом особи, яке не може бути обмежене за жодних умов. Проте, право діяти відповідно до релігійних переконань може бути обмежене за певних умов, визначених законодавством, (частина друга статті 35 Конституції України, частина третя статті 18 Міжнародного пакту про громадянські та політичні права, частина друга статті 9 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод).

Отже, норми законодавства, які передбачають застосування сучасних стандартів ідентифікації та збору даних про особу в цілях реалізації державної політики у різних сферах, не можуть розглядатися, як такі, що безпосередньо пов'язані з реалізацією права на свободу віросповідання, а отже не обмежують такого права.

У той же час зазначаю, що на офіційному сайті Верховного Суду України розміщено інформацію про те, що 19.09.2018 Велика Палата Верховного Суду, розглядаючи справу № 806/3265/17, захистила право особи, передбачене статтею 32 Конституції України, якою, зокрема, закріплено заборону збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про особу без її згоди, крім законом визначених випадків.

Позивачка звернулася до суду з позовом, заперечуючи проти виготовлення паспорта громадянина України у формі картки з безконтактним електронним носієм, який міститиме її персональні дані.

Судді Великої Палати Верховного Суду розглянули апеляційні скарги осіб на рішення Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду від 26.03.2018 року у зразковій справі за позовом до Коростенського районного відділу Управління Державної міграційної служби України в Житомирській області, Управління Державної міграційної служби України в Житомирській області про визнання протиправною бездіяльності та зобов'язання вчинити певні дії.

Велика Палата Верховного Суду ухвалила постанову у справі, частково задовольнивши позовні вимоги та зобов'язавши Коростенський районний відділ Управління Державної міграційної служби України в Житомирській області оформити та видати позивачці паспорт громадянина України у формі книжечки відповідно до Положення про паспорт громадянина України, затвердженого постановою Верховної Ради України від 26.06.1992 № 2503-XII.

Враховуючи зазначене підстави для вжиття заходів реагування відсутні.

З повагою
Представник Уповноваженого з
питань партнерства з інститутами
громадянського суспільства

А. Мамалига

СЕКРЕТАРІАТ
УПОВНОВАЖЕНОГО
ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
З ПРАВ ЛЮДИНИ

SECRETARIAT
OF THE UKRAINIAN
PARLIAMENT COMMISSIONER
FOR HUMAN RIGHTS

вул. Інститутська, 21/8
01008, м. Київ, Україна

Tel.: (+380 44) 253 2203
Fax.: (+380 44) 226 3427
E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua
[http:// www.ombudsman.gov.ua](http://www.ombudsman.gov.ua)

21/8, Instytutska str.
Kyiv, 01008, Ukraine

№ 22-224

« 02 » ЖОВТНЯ 20 18 р.

ДОВІДКА

Видана про те, що **Денісова Людмила Леонтіївна**, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, 02 жовтня 2018 року перебуває у відрядженні.

Довідка видана для подання народному депутату України Матвійчуку Е.Л.

Керівник Служби управління персоналом

О. Волкова